

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

Z.08-X-17.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2017
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

	B	C	
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Która grupa danych zawartych w dokumentacji przedstawia sytuację rodzinną podopiecznego?

- A. Trzy miesiące temu uległ wypadkowi samochodowemu. Z powodu paraplegii porusza się na wózku inwalidzkim, na który nie jest w stanie samodzielnie przesiąść się. Korzysta z pieluchomajtek.
- B. Mieszka z pracującą siostrą, która opiekuje się podopiecznym przed i po pracy. Dwa razy w tygodniu odwiedza go brat, który pomaga w czynnościach higienicznych.
- C. Mieszka w bloku, bez windy. Mieszkanie znajduje się na parterze. Nie jest dostosowane do osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim.
- D. Od chwili wypadku podopieczny pozostaje na zasiłku chorobowym.

Zadanie 2.

Objawy takie jak: duszność, kaszel, krwiotłucie, ból w klatce piersiowej, podwyższona temperatura ciała, mogą świadczyć o zaburzeniu funkcjonowania

- A. płuc.
- B. gardła.
- C. grasicy.
- D. tarczycy.

Zadanie 3.

Porażenie obu kończyn dolnych, do którego doszło wskutek rozwoju nowotworu rdzenia kręgowego, to

- A. paraplegia.
- B. tetraplegia.
- C. hemiplegia.
- D. monoplegia.

Zadanie 4.

67-letni podopieczny, który jest głuchy i choruje na zakrzepowo-zarostowe zapalenie tętnic miał wykonaną amputację lewej kończyny dolnej. Obecnie podopieczny jest zaliczany do osób z niepełnosprawnością

- A. intelektualną.
- B. sensoryczną.
- C. sprzężoną.
- D. ruchową.

Zadanie 5.

Osoba, która ma naruszoną sprawność organizmu, jest niezdolna do pracy i samodzielnej egzystencji, albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób, ma niepełnosprawność w stopniu

- A. lekkim.
- B. głębokim.
- C. znacznym.
- D. umiarkowanym.

Zadanie 6.

Ocena sprawności funkcjonalnej z zastosowaniem skali Barthel, dotycząca podopiecznej po operacji neurochirurgicznej, **nie obejmuje** możliwości i ograniczeń osoby

- A. w ubieraniu się i rozbieraniu.
- B. w kontrolowaniu moczu i stolca.
- C. w samodzielnym przygotowaniu posiłków.
- D. w poruszaniu się po powierzchniach płaskich.

Zadanie 7.

W celu ułatwienia wychodzenia z domu mężczyźnie poruszającemu się na wózku inwalidzkim, który mieszka na parterze budynku jednorodzinnego, należy

- A. zamontować poręczę przy schodach.
- B. wykorzystać podnośnik nosidłowy.
- C. wykorzystać podnośnik noszowy.
- D. zlecić wykonanie pochylni.

Zadanie 8.

Samotnie mieszkająca podopieczna, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, prawie całe miesięczne środki finansowe wydaje na zakup słodczych, półproduktów lub gotowych dań. W tej sytuacji asystent powinien przeprowadzić z nią trening

- A. budżetowy i lekowy.
- B. budżetowy i kulinarny.
- C. higieniczny i techniczny.
- D. kulinarny i asertywności.

Zadanie 9.

Nagła, krótkotrwała utrata przytomności z zachowanym oddechem i bez ubytków neurologicznych, błądliwość powłok skórnych, wilgotna skóra, to objawy

- A. udaru mózgu.
- B. padaczki.
- C. omdlenia.
- D. cukrzycy.

Zadanie 10.

Podopieczna chorująca na schizofrenię uporczywie twierdzi, że w jej mózgu gnieźdzą się owsiki i lamblie. Wypowiedzi te wskazują na wystąpienie

- A. urojeń.
- B. paratymii.
- C. halucynacji.
- D. aleksytymii.

Zadanie 11.

Podopieczny chorujący na cukrzycę typu 1 stracił przytomność, ma bladą i suchą skórę, niskie ciśnienie krwi, z jamy ustnej wydobywa się zapach acetonu. Objawy te świadczą o wystąpieniu

- A. wstrząsu anafilaktycznego.
- B. śpiączki hipoglikemicznej.
- C. wstrząsu septycznego.
- D. śpiączki ketonowej.

Zadanie 12.

Jeżeli podopieczny stracił przytomność i stwierdzono u niego brak oddechu, to po powiadomieniu pogotowia ratunkowego należy prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową do czasu

- A. przybycia służb ratowniczych.
- B. przejęcia resuscytacji przez służby ratownicze.
- C. powrotu u podopiecznego różowej barwy skóry twarzy.
- D. podjęcia przez ratującego decyzji o zaniechaniu resuscytacji.

Zadanie 13.

Podopiecznego, który ma protezę zębową należy poinformować, że dbanie o higienę jamy ustnej polega na

- A. myciu protezy umieszczonej w jamie ustnej.
- B. umieszczeniu protezy w pojemniku z wodą na noc.
- C. myciu jamy ustnej i oczyszczaniu protezy po każdym posiłku.
- D. umyciu jamy ustnej tylko przed snem i umieszczeniu protezy w pojemniku z wodą.

Zadanie 14.

Podczas wymiany podopiecznemu jednoczęściowego worka stomijnego, asystent powinien przyklejać nowy worek od

- A. środka brzucha do boku.
- B. boku do środka brzucha.
- C. góry do dołu.
- D. dołu do góry.

Zadanie 15.

Worek na mocz osoby leżącej w łóżku, która ma założony cewnik do pęcherza moczowego, powinien być

- A. położony na materacu, poniżej pęcherza moczowego.
- B. zamocowany na ramie łóżka, poniżej pęcherza moczowego.
- C. położony na materacu, na wysokości pęcherza moczowego.
- D. zamocowany na ramie łóżka, na wysokości pęcherza moczowego.

Zadanie 16.

Asystent planując wykonanie zabiegu pielęgnacyjnego rąk podopiecznej, powinien przygotować miskę z ciepłą wodą oraz

- A. szczoteczkę, nożyczki, krem do rąk i ręcznik.
- B. ręcznik, tarkę, krem do rąk i cążki.
- C. pumeks, nożyczki i krem do rąk.
- D. szczoteczkę, ręcznik i tarkę.

Zadanie 17.

Podopieczny mieszka w starym budynku bez łazienki. Z powodu wieku i osłabienia ma duże trudności w samodzielnym poruszaniu się. Do zaspokojenia potrzeby wydalania należy zaproponować mu korzystanie z wózka

- A. toaletowego.
- B. spacerowego.
- C. inwalidzkiego.
- D. interaktywnego.

Zadanie 18.

U podopiecznego leżącego i długo pozostającego w pozycji bocznej może dojść do powstania odleżyn na:

- A. potylicy, małżowinach usznych, piętach.
- B. kości krzyżowej, kostkach bocznych, kolanach.
- C. nasadzie kości strzałkowej, łokciach, kręgosłupie lędźwiowym.
- D. małżowinach usznych, krętarzach kości udowych, kostkach bocznych.

Zadanie 19.

Asystent pracuje z osobą z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym. Podopieczny samodzielnie parzy kawę i herbatę, ale często zapomina wyłączyć kuchenkę gazową. Które działania powinien podjąć asystent?

- A. Być jak najczęściej z podopiecznym.
- B. Zakazać podopiecznemu włączać gaz.
- C. Zakupić czajnik elektryczny i zamknąć dopływ gazu.
- D. Zamknąć dopływ gazu i przygotować herbatę w termosie.

Zadanie 20.

Ćwiczenia z wykorzystaniem sprężyny lub taśmy gumowej, zalecone podopiecznemu z zespołem bolesnego barku w ostatnim etapie usprawniania, należą do ćwiczeń

- A. z oporem.
- B. w odciążeniu.
- C. izometrycznych.
- D. synergistycznych.

Zadanie 21.

Podopieczny po przebytych udarach mózgu z niedowładem połowicznym podczas chodzenia używa laski. Powinien trzymać ją w ręce po stronie ciała

- A. z niedowładem.
- B. zdrowej.
- C. prawej.
- D. lewej.

Zadanie 22.

Podopieczna po zabiegu wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego, podczas wchodzenia po schodach z pomocą jednej kuli, powinna najpierw na schodek znajdujący się wyżej postawić nogę

- A. operowaną, dostawić kończynę zdrową wraz z kulą trzymaną po stronie zdrowej kończyny.
- B. zdrową wraz z kulą trzymaną po stronie zdrowej kończyny, dostawić kończynę operowaną.
- C. zdrową, dostawić kończynę operowaną wraz z kulą trzymaną po stronie operowanej kończyny.
- D. operowaną, dostawić kończynę zdrową wraz z kulą trzymaną po stronie operowanej kończyny.

Zadanie 23.

Rodzice 12-letniego chłopca z porażeniem mózgowym i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, nie akceptują go, stale go krytykują, wyolbrzymiają potknięcia, co powoduje u niego gniew i nieposłuszeństwo. Sytuacja ta świadczy o postawie rodziców

- A. nadmiernie wymagającej.
- B. nadmiernie chroniącej.
- C. odtrącającej.
- D. unikającej.

Zadanie 24.

Z powodu reumatoidalnego zapalenia stawów, u podopiecznej występują zmiany zapalne w stawach palczkowych i nadgarstkowych oraz deformacje i przykurcze obu rąk. Udogodnienia, które ułatwią jej samodzielne wykonywanie codziennych czynności, to

- A. naczynia plastikowe i zapinacz guzików.
- B. sztucze z pogrubioną rączką i chwytaki.
- C. balkonik i podciągacz zamka.
- D. sztucze plastikowe i chodzik.

Zadanie 25.

Asystent opiekuje się podopiecznym chorym na padaczkę. W ramach przygotowania go do samoopieki asystent powinien poinformować podopiecznego o konieczności

- A. wykonywania pracy wyłącznie w godzinach nocnych.
- B. oglądania telewizji w zaciemnionym pokoju.
- C. cotygodniowego poddawania się badaniom.
- D. regularnego przyjmowania leków.

Zadanie 26.

Asystent przygotowujący do samoopieki podopiecznego cierpiącego na częste zaparcia atoniczne, powinien poinformować go, że należy zadbać, aby w pożywieniu znajdowały się produkty zawierające błonnik, takie jak

- A. białe pieczywo i drobne kasze.
- B. warzywa i pieczywo razowe.
- C. jaja i produkty mleczne.
- D. ryby i mięso drobiowe.

Zadanie 27.

9-letni chłopiec z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i otyłością realizuje naukę w szkole podstawowej specjalnej. W ramach organizacji czasu wolnego asystent powinien zaproponować podopiecznemu

- A. grę w szachy.
- B. zabawy ruchowe.
- C. gry komputerowe.
- D. oglądanie telewizji.

Zadanie 28.

Dla podopiecznego z zespołem Downa i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, który ma poczucie rytmu i chętnie śpiewa, należy zaplanować w celu rozwijania uzdolnień i integracji społecznej zajęcia terapeutyczne z muzykoterapii

- A. indywidualnej receptywnej.
- B. indywidualnej aktywnej.
- C. grupowej receptywnej.
- D. grupowej aktywnej.

Zadanie 29.

Z którym specjalistą powinien współpracować asystent opracowując kompleksowy program opieki dla 12-letniego chłopca z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, który realizuje obowiązek nauki w szkole?

- A. Tyflopedagogiem.
- B. Surdopedagogiem.
- C. Oligofrenopedagogiem.
- D. Pedagogiem wczesnoszkolnym.

Zadanie 30.

Którą placówkę wsparcia dziennego, umożliwiającą uczestnictwo w rehabilitacji zawodowej i społecznej, należy zaproponować 35-letniemu podopiecznemu chorującemu na schizofrenię?

- A. Poradnię psychiatryczną.
- B. Dom pomocy społecznej.
- C. Zakład opiekuńczo-pielęgniacyjny.
- D. Środowiskowy dom samopomocy.

Zadanie 31.

Na jakiej podstawie 18-letnia osoba z porażeniem mózgowym może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON, do zakupu wózka inwalidzkiego ręcznego?

- A. Na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.
- B. Tylko na podstawie karty informacyjnej o chorobie.
- C. Tylko na podstawie zlecenia lekarskiego na sprzęt.
- D. Na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności.

Zadanie 32.

30-letni podopieczny, który ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, chce wyjechać na turnus rehabilitacyjny. Wniosek w sprawie dofinansowania do turnusu powinien złożyć do

- A. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- B. Rady Powiatu w miejscu zamieszkania.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 33.

Które świadczenie z pomocy społecznej może otrzymać samotna kobieta z niepełnosprawnością, mająca duże trudności w poruszaniu się i utrzymaniu czystości w mieszkaniu, jeśli jej emerytura przekracza kryterium dochodowe określone w przepisach o pomocy społecznej?

- A. Zasiłek okresowy.
- B. Poradnictwo specjalistyczne.
- C. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.
- D. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Zadanie 34.

Osoba z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, może podjąć pracę zarobkową

- A. w dowolnym zakładzie pracy.
- B. w zakładzie pracy chronionej.
- C. w warsztatach terapii zajęciowej.
- D. w zakładzie aktywizacji zawodowej.

Zadanie 35.

Barierą architektoniczną dla osoby podopiecznej poruszającej się na wózku inwalidzkim, która mieszka na pierwszym piętrze budynku wielorodzinnego jest brak

- A. windy w budynku.
- B. poręczy na ścianach.
- C. poręczy przy schodach.
- D. podnośnika nosidłowego.

Zadanie 36.

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych nie określa

- A. definicji osoby niepełnosprawnej.
- B. czasu pracy osoby niepełnosprawnej.
- C. prawa osoby niepełnosprawnej do nauki.
- D. prawa osoby niepełnosprawnej do rehabilitacji.

Zadanie 37.

Dla 18-letniej podopiecznej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu niepełnosprawności intelektualnej, organem przyznającym i wypłacającym rentę socjalną jest

- A. ośrodek pomocy społecznej.
- B. Narodowy Fundusz Zdrowia.
- C. Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zadanie 38.

Umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby, która nie wyraża na to zgody, a jej stan zdrowia uniemożliwia dalsze zamieszkanie w domu, jest możliwe na podstawie

- A. wniosku dalszej rodziny.
- B. orzeczenia sądu karnego.
- C. orzeczenia sądu opiekuńczego.
- D. wniosku pracownika socjalnego.

Zadanie 39.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych czas pracy zatrudnionej osoby, która ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, nie może przekroczyć

- A. 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
- B. 6 godzin na dobę i 30 godzin tygodniowo.
- C. 5 godzin na dobę i 25 godzin tygodniowo.
- D. 4 godzin na dobę i 20 godzin tygodniowo.

Zadanie 40.

Uprawnienie do korzystania ze zwolnień od opłat abonamentu radia i telewizji przysługuje osobom

- A. niewidomym, których ostrość wzroku nie przekracza 20%.
- B. u których stwierdzono jednostronne upośledzenie słuchu.
- C. ze znacznym stopniem niepełnosprawności.
- D. z częściową niezdolnością do pracy.